

Sygn. akt I ACz 1945/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Szewczyk

Sędziowie: SSA Jerzy Bess (spr.)

SSA Robert Jurga

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2017 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. B.

przy uczestnictwie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa z siedzibą w P.

o udzielenie informacji

na skutek zażalenia uczestnika na punkt I i II postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 27 lipca 2017 roku, sygn. akt I Co 331/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jerzy Bess SSA Andrzej Szewczyk SSA Robert Jurga

Sygn. akt I ACz 1945/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie:

I. zobowiązał uczestnika (...) sp. z o.o. E. sp. k. z siedzibą w P. do udzielenia wnioskodawcy A. B., w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia, informacji dotyczących:

1. ilości sztuk biletów (z wyszczególnieniem ich rodzaju i ceny) do parku (...), które zostały sprzedane od dnia 31 marca 2015 r. do dnia 5 maja 2017 r. oraz udostępnienia dokumentacji księgowej potwierdzającej tę ilość,
2. podania czy i w jaki inny (oprócz odtwarzania przy kasach) sposób uczestnik korzystał z utworu „(...)” od dnia 31 marca 2016 r. do dnia 5 maja 2017 r.;

II. zobowiązał wnioskodawcę do zachowania w tajemnicy przekazanych mu przez obowiązanego informacji;

III. oddalił wniosek w zakresie zasądzenia od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania jako przedwczesny.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wskazał, że wnioskodawca wniósł o zobowiązanie uczestnika – (...)sp. z o.o. (...) sp. k. z siedzibą w P. do udzielenia informacji w trybie art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Na uzasadnienie wniosku podał, iż jest autorem utworu „(...)”, który został stworzony na przełomie marca i kwietnia 2015 r. Do powstania utworu doszło z inicjatywy menagera parku (...) prowadzonego przez uczestnika. Zgodnie z poczynionymi ustaleniami utwór ten został stworzony jako utwór reklamowy. Uzgodniono także, że za jego rozpowszechnienie wnioskodawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości 1 – 2 zł od każdego sprzedanego biletu. Ostatecznie do zawarcia porozumienia w tym zakresie nie doszło, zaś uczestnik bezprawnie wykorzystuje stworzony przez wnioskodawcę utwór słowno-muzyczny, mimo że wnioskodawca nie rozporządzał autorskimi prawami majątkowymi do ww. utworu. W internecie utwór funkcjonuje od 10 kwietnia 2015 r., natomiast w dniu 31 maja 2015 r. został po raz pierwszy publicznie odtworzony na koncercie, który odbył się z okazji dnia dziecka w rzeczonym parku rozrywki.

W 2016 r. wnioskodawca po uzyskaniu informacji, że utwór jest odtwarzany przez uczestnika bez jego zgody przy kasach biletowych zwrócił się o pomoc w zakresie ochrony jego praw do organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi (...) i (...). Organizacje te wsparły wnioskodawcę, kierując do M. G. (wspólnika spółki jawnej, w której to formie prawnej była wówczas prowadzona działalność przez uczestnika). M. G. odpowiedział na pismo (...), iż sprawa jest na etapie wyjaśniania, jednakże wbrew jego zapewnieniom, nie została ona do chwili obecnej wyjaśniona.

Uzyskanie przez wnioskodawcę przedmiotowych informacji jest niezbędne dla możliwości dochodzenia przez niego przeciwko uczestnikowi roszczeń określonych w art. 79 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tj. roszczenia o zaniechanie naruszenia, o usunięcie jego skutków i naprawienie wyrządzonej szkody i wydanie bezprawnie uzyskanych korzyści.

Sąd Okręgowy uznał, że wniosek o udzielenie informacji i udostępnienie dokumentacji w trybie art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, wnioskodawca uprawdopodobnił twierdzeniami wniosku oraz załączonymi do niego dokumentami, iż przysługują mu prawa autorskie do utworu słowno-muzycznego pt. „(...)”, a zatem ma prawo dochodzenia roszczeń związanych z naruszeniem praw autorskich określonych w art. 79 p.a.p.p, jak też, że prawa do tego utworu zostały przez uczestnika naruszone. Uczestnik odtwarza bowiem na terenie parku rozrywki utwór stworzony przez wnioskodawcę, a nie uzyskał wymaganych właściwymi przepisami licencji. Aby wnioskodawca mógł skutecznie wystąpić z przyszłym żądaniem powinien uprzednio pozyskać niezbędne informacje, których we własnym zakresie uzyskać by nie mógł lub łączyłoby się to ze znacznymi trudnościami. W ocenie Sądu I instancji wnioskodawca w stopniu wystarczającym uprawdopodobnił, że uczestnik jest w posiadaniu wspomnianych informacji.

W pkt II zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy na podstawie art. 80 ust. 2 ww. ustawy nakazał wnioskodawcy zachowanie w tajemnicy udzielonych mu informacji, wskazując, że przekłada się to na zakaz wykorzystywania i rozpowszechniania uzyskanych informacji w celach innych niż bezpośrednio na potrzeby dochodzenia roszczeń wskazanych we wniosku.

Od przedmiotowego postanowienia zażalenie wywiódł uczestnik zaskarżając je w części, tj. w zakresie pkt I i II. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

- błędnym uznaniu, iż za rozpowszechnianie spornego utworu wnioskodawca miał otrzymać 1 – 2 zł od każdego sprzedanego biletu, podczas gdy takie ustalenia nigdy nie miały miejsca pomiędzy stronami (również na etapie negocjacji),
- błędnym uznaniu, iż uczestnik odtwarza przedmiotowy utwór na terenie parku rozrywki, podczas gdy utwór ten nie jest tam odtwarzany od końca października 2015 r. (od końca sezonu 2015 w parku rozrywki),

- błędnym uznaniu, iż utwór był odtwarzany w parku rozrywki bez wymaganych licencji, podczas gdy licencja została udzielona w sposób dorozumiały; a tym samym błędnym uznaniu, iż doszło do naruszenia praw wnioskodawcy przez uczestnika;

2) naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 2 pr. autor. oraz art. 80 ust. 2 pr. autor. w zw. z art. 8 Dyrektywy 2004/84/WE w zw. z art. 3 tej Dyrektywy, bowiem w ocenie uczestnika zakres żądanych przez wnioskodawcę informacji i dokumentów oraz okres, którego miałyby one dotyczyć, nie pozostaje w żadnym związku z żądaniem, które może przysługiwać wnioskodawcy w oparciu o treść art. 79 ust. 1 pr. autor., a tym samym zakres żądanych informacji narusza zasady proporcjonalności, sprawiedliwości i słuszności;

3) naruszenie art. 80 ust. 2 pr. autor. polegające na niezapewnieniu odpowiedniego obowiązku wnioskodawcy w zakresie zachowania tajemnicy przedsiębiorstwa uczestnika z uwagi na niewskazanie w wyrzeczeniu, iż wnioskodawca może wykorzystać uzyskane od uczestnika informacje w zakresie wskazanym w postanowieniu jedynie na potrzeby wytoczenia procesu o naruszenie autorskich praw majątkowych;

4) naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 2 pr. autor. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 243 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów i przyjęcie, że wnioskodawca uprawdopodobnił roszczenie oraz interes prawny w uzyskaniu informacji, a także wydanie rozstrzygnięcia wyłączenie w oparciu o twierdzenia wnioskodawcy;

5) naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 pr. autor. poprzez brak odniesienia się przez Sąd do twierdzeń i dowodów przedstawionych przez uczestnika w odpowiedzi na wniosek;

6) naruszenie art. 730¹ § 3 k.p.c. (stosowanego odpowiednio) poprzez jego niezastosowanie, a tym samym nieuwzględnienie słusznego interesu uczestnika i obciążenie go ponad potrzebę;

7) naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 2 pr. autor. oraz art. 80 ust. 2 pr. autor. poprzez jego niewłaściwą interpretację polegającą na błędnym przyjęciu, że uprawniony powinien jedynie uprawdopodobnić wiarygodność roszczenia;

8) naruszenie art. 5 k.c. z uwagi na wykonywanie uprawnienia wnioskodawcy opisanego w art. 80 ust. 1 pkt 2 pr. autor. w sposób sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa.

W oparciu o powyższe zarzuty uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt I i II poprzez oddalenie wniosku o udzielenie informacji w całości oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w pkt I i II oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnianiu zażalenia uczestnik zaprzeczył, aby pomiędzy stronami miały miejsce jakiegokolwiek uzgodnienia w zakresie możliwości ustalenia ewentualnego wynagrodzenia za odtwarzanie utworu w formie prowizji od sprzedaży biletu do parku rozrywki. Zdaniem uczestnika, wnioskodawca miał świadomość, że jego utwór był odtwarzany na terenie parku rozrywki i się temu nie sprzeciwiał, co świadczy o udzieleniu przez wnioskodawcę licencji niewyłączonej w zakresie tego utworu w sposób dorozumiany.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 880 ze zm.) sąd właściwy do rozpoznania spraw o naruszenie autorskich praw majątkowych miejsca, w którym sprawca wykonuje działalność lub w którym znajduje się jego majątek, także przed wytoczeniem powództwa rozpoznaje, nie później niż w terminie 3 dni od dnia złożenia w sądzie, wniosek mającego w tym interes

prawny o zobowiązanie naruszającego autorskie prawa majątkowe do udzielenia informacji i udostępnienia określonej przez sąd dokumentacji mającej znaczenie dla roszczeń, o których mowa w art. 79 ust. 1.

Z kolei art. 79 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa:

- 1) zaniechania naruszania;
- 2) usunięcia skutków naruszenia;
- 3) naprawienia wyrządzonej szkody:
 - a) na zasadach ogólnych albo
 - b) poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu;
- 4) wydania uzyskanych korzyści.

Obecnie obowiązujące brzmienie art. 80 ww. ustawy stanowi wynik implementacji dyrektywy nr (...)Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.Urz. UE L Nr 157, s. 45). Prawo autorskie nie zawiera przewidzianej w dyrektywie nr (...)przesłanki, by nakaz ujawnienia informacji był wydawany tylko wówczas, gdy żądanie jest „uzasadnione i proporcjonalne”. Przesłankę tę interpretuje się jako wymóg uprawdopodobnienia przez wnioskodawcę faktu naruszenia praw autorskich. W piśmiennictwie wskazuje się, że mimo iż polska regulacja nie nakłada na uprawnionego obowiązku uprawdopodobnienia naruszenia, należy przyjąć, że dochodzenie prawa do informacji możliwe jest w przypadku, gdy naruszenie prawa autorskiego można uznać za prawdopodobne (por. E. Ferenc-Szydelko (red.), Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2016, Legali/el.).

Postępowanie o udzielenie informacji i o udostępnienie dokumentacji ma na celu zwiększenie efektywności dochodzenia roszczeń wynikających z naruszenia autorskich praw majątkowych. Dochodząc roszczeń wynikających z art. 79 ust. 1 cyt. wyżej ustawy uprawniony musi bowiem wykazać nie tylko fakt bezprawnego naruszenia jego praw, ale dodatkowo rozmiar poniesionej z winy sprawcy szkody lub rozmiar bezprawnie uzyskanych korzyści.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, rozstrzygnięcie o wniosku w trybie art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nosi cechy orzekania o zabezpieczeniu przyszłego powództwa opartego na treści art. 79 tej ustawy. Wnioskodawca domagając się udzielenia informacji w tym trybie oprócz wykazania, że jest uprawniony do ochrony praw, winien uprawdopodobnić, iż doszło do ich naruszenia. Przepis art. 80 ust. 1 pkt 2 omawianej ustawy wprowadza swoistą regulację, której celem jest umożliwienie uprawnionemu podjęcia decyzji w przedmiocie dochodzenia roszczeń, o których mowa w art. 79 ust. 1 powołanej ustawy oraz określenia zakresu żądań w wypadku wytoczenia powództwa. W konsekwencji zatem „interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia” w tego rodzaju przypadkach istnieje wówczas, gdy bez zobowiązania naruszającego majątkowe prawo autorskie do udzielenia stosownych informacji lub udostępnienia dokumentów, strona nie jest w stanie ustalić zakresu dokonanych naruszeń tego prawa, a tym samym sprecyzować podstawy faktycznej powództwa, oraz dochodzonych roszczeń (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 maja 2014 r., sygn. akt I ACz 835/14, LEX nr 14772760).

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że wnioskodawca jest autorem utworu słowno-muzycznego pt. „(...)”. Uczestnik przyznał, że utwór ten był emitowany przy kasach biletowych w prowadzonym przez spółkę parku rozrywki do końca października 2015 r. Z twierdzeń wnioskodawcy wynika, że nie dokonywał on żadnych rozporządzeń majątkowymi prawami autorskimi do tego utworu. Na obecnym etapie postępowania uczestnik nie przedstawił żadnych dowodów, które mogłyby te twierdzenia podważać. Wobec powyższego, należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że wnioskodawca uprawdopodobnił należycie, iż jego majątkowe prawa autorskie do ww. utworu zostały

naruszone przez uczestnika. W konsekwencji wszelkie zarzuty uczestnika kwestionujące tę ocenę nie mogą odnieść zamierzonego skutku.

Dla ustalenia zakresu dokonanych naruszeń majątkowych praw autorskich wnioskodawcy i sprecyzowania podstawy faktycznej przyszłego powództwa pomocne może być m.in. ustalenie wobec jakiej ilości osób utwór ten został rozpowszechniony. Temu celowi może zaś służyć roszczenie o zobowiązanie uczestnika do udostępnienia informacji o ilości sprzedanych biletów do parku rozrywki. Zatem, wbrew twierdzeniom uczestnika, zakres żądanych informacji pozostaje w związku z roszczeniami wnioskodawcy, które mogą mu przysługiwać w oparciu o treść przepisu art. 79 ust. 1 cyt. wyżej ustawy. Zaś kwestia sposobu obliczenia należnego wnioskodawcy wynagrodzenia za naruszenie przysługujących mu majątkowych praw autorskich do ww. utworu będzie rozstrzygana dopiero w przyszłym procesie.

Jednocześnie zupełnie nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 80 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, bowiem wbrew zarzutom zażalenia, Sąd Okręgowy zobowiązał wnioskodawcę do zachowania w tajemnicy przekazanych mu przez uczestnika informacji, wskazując w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że przekłada się to na zakaz wykorzystywania i rozpowszechniania uzyskanych informacji w celach innych niż bezpośrednio na potrzeby dochodzenia roszczeń wskazanych we wniosku.

Wobec powyższego należało oddalić zażalenie, co Sąd Apelacyjny uczynił na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Jerzy Bess SSA Andrzej Szewczyk SSA Robert Jurga